

- (g) membenarkan perbelanjaan, menyemak dan mengawasi semua akaun, buku, rekod serta dokumen Koperasi yang disenggara diuruskan dengan sempurna dan kemaskini;
- (h) membentangkan kepada mesyuarat agung tahunan—
 - (i) minit mesyuarat agung tahunan yang terdahulu dan mana-mana mesyuarat agung khas yang berselang;
 - (ii) laporan Lembaga dan Jawatankuasa Audit Dalam;
 - (iii) akaun teraudit Koperasi dan subsidiarinya, jika ada, termasuk laporan Lembaga di bawah perenggan 59(1)(c) Akta, laporan juruaudit dan pengagihan untung bersih teraudit, jika ada;
 - (iv) belanjawan tahunan Koperasi bagi tahun kewangan yang berikutnya;
 - (v) cadangan elaun kepada anggota Lembaga dan upah kepada Jawatankuasa Audit Dalam;
 - (vi) surat cara skim simpanan, deposit atau pinjaman, jika ada; dan
 - (vii) cadangan saraan kepada anggota Lembaga yang dilantik sebagai pengarah bagi subsidiari Koperasi, jika ada;
- (i) membuat perakuan pembahagian keuntungan bersih dan pengisytiharan syer bonus Koperasi jika ada, kepada mesyuarat agung tahunan;
- (j) mengambil tindakan sewajarnya ke atas semua arahan Suruhanjaya atau penamanya;
- (k) memenuhi jawatan kosong yang berlaku di dalam Lembaga, menggantung keanggotaan anggota dan anggota Lembaga, memecat keanggotaan anggota menurut fasal (2) Undang-undang Kecil 21 dan melucutkan jawatan anggota Lembaga;
- (l) memanggil mesyuarat agung menurut Undang-undang Kecil;
- (m) membuat perjanjian bagi mendapatkan pinjaman tertakluk kepada kelulusan mesyuarat agung;
- (n) melantik pekerja termasuk pengurus dengan mengeluarkan surat rasmi yang mengandungi terma dan syarat perkhidmatan;
- (o) bertindak atas nama dan bagi pihak Koperasi atau melantik seseorang wakil bagi menyelesaikan segala pertikaian Koperasi atau menjalankan dan memberhentikan mana-mana tindakan mahkamah;
- (p) melabur wang berlebihan menurut keputusan mesyuarat agung dan tertakluk kepada peruntukan Akta dan peraturan-peraturan;
- (q) mengkaji dan merancang projek yang memberi manfaat kepada anggota dan Koperasi dengan melaksanakan projek mengikut keputusan mesyuarat agung;
- (r) melaksanakan projek dan memberi peluang kepada anggota untuk—

- (i) mengambil bahagian di dalam pelaksanaan projek; atau
- (ii) menyumbangkan modal tambahan atau simpanan khas sebagaimana yang dipersetujui;
- (s) memasuki perjanjian bagi pihak Koperasi dan dimeterai dengan mohor Koperasi serta ditandatangani oleh pengerusi, setiausaha dan bendahari atau pegawai lain yang diberi kuasa oleh Lembaga;
- (t) melantik wakil dalam kalangan anggotanya untuk menghadiri mesyuarat mana-mana koperasi yang dianggotainya;
- (u) menubuhkan jawatankuasa, jika perlu, bagi menjalankan aktiviti Koperasi dengan sepenuhnya dan mewakili kuasa kepadanya dari semasa ke semasa mengikut keputusan Lembaga;
- (v) membuat aturan aktiviti dari semasa ke semasa bagi pelaksanaan aktiviti Koperasi dan aturan mengenai cara mengendalikan kumpulan wang yang diwujudkan di bawah perenggan (j) fasal (1) Undang-undang Kecil 58 dengan kelulusan mesyuarat agung dan mengemukakan satu salinannya dalam tempoh tiga puluh hari kepada Suruhanjaya menurut fasal (3) Undang-undang Kecil 9;
- (w) mengawasi kecekapan, tatatertib dan daya usaha semua pegawai dan pekerja Koperasi di dalam menunaikan tugas dan tanggungjawab mereka;
- (x) memastikan kerahsiaan maklumat perniagaan Koperasi dan anggotanya terpelihara; dan
- (y) melaksanakan tugas lain sebagaimana yang ditentukan oleh Akta, peraturan-peraturan, perintah, garis panduan, arahan Suruhanjaya, Undang-undang Kecil dan mesyuarat agung dari semasa ke semasa.

(3) Seseorang anggota Lembaga yang memegang suatu jawatan atau memiliki sesuatu harta atau kepentingannya berkaitan perniagaan dengan Koperasi yang, sama ada secara langsung atau tidak langsung, suatu kewajipan atau suatu kepentingan yang mungkin wujud, yang bercanggah dengan kewajipan atau kepentingannya sebagai anggota Lembaga Koperasi ini hendaklah mengisytiharkan di dalam mesyuarat Lembaga pertama yang diadakan selepas:

- (a) pelantikannya, atau
- (b) dia memiliki harta atau perniagaan tersebut,

mengenai hakikat jenis dan takat percanggahan yang mungkin berbangkit.

Liabiliti anggota Lembaga

49. Lembaga hendaklah berhemat dan bertekun seperti ahli perniagaan yang biasa dan hendaklah bertanggung secara bersama dan berasingan bagi apa-apa

kerugian yang ditanggung oleh Koperasi atas sebab kegagalan mereka berhemat dan bertekun sedemikian atau oleh sebab apa-apa perbuatan yang bertentangan dengan peruntukan Akta, peraturan-peraturan, perintah, garis panduan, arahan Suruhanjaya, Undang-undang Kecil ini, aturan aktiviti yang dibuat di bawahnya atau keputusan mesyuarat agung.

Tugas pengerusi

50. (1) Pengerusi hendaklah menjalankan tugas seperti berikut:
- (a) mempengerusikan semua mesyuarat Lembaga;
 - (b) mengawasi segala wang, harta dan perniagaan Koperasi dikendalikan mengikut dasar yang ditetapkan oleh Lembaga;
 - (c) menandatangani minit mesyuarat yang disahkan;
 - (d) memperakui cabutan dan salinan dari rekod Koperasi menurut Peraturan, bersama setiausaha atau mana-mana orang yang diberi kuasa oleh Lembaga, melalui satu akuan yang bertarikh dan ditandatangani;
 - (e) memanggil sendiri atau melalui setiausaha, mesyuarat Lembaga, bila perlu;
 - (f) mengarahkan Jawatankuasa Audit Dalaman supaya memeriksa buku, rekod dan dokumen Koperasi pada bila-bila masa dan melaporkan kepada Lembaga;
 - (g) menandatangani permohonan pendaftaran kepada pindaan Undang-undang Kecil dan dokumen lain yang berkaitan bersama dua anggota Lembaga; dan
 - (h) menyelia secara am pentadbiran, hal-ehwal dan pekerja Koperasi.

(2) Tugas pengerusi menurut perenggan (a) dan (b) fasal (1) boleh diamanahkan kepada mana-mana anggota Lembaga, jika perlu.

Tugas setiausaha

51. (1) Setiausaha hendaklah menjalankan tugas seperti berikut:
- (a) memanggil dan menghadiri mesyuarat agung, mesyuarat Lembaga dan mesyuarat jawatankuasa dan menyampaikan segala laporan dan dokumen untuk pertimbangan mesyuarat-mesyuarat itu;
 - (b) merekodkan perjalanan dan keputusan sesuatu mesyuarat;
 - (c) menyenggara dan mengemaskini semua daftar anggota, daftar penama, buku dan laporan yang dikehendaki oleh Lembaga;
 - (d) menguruskan surat-menyurat sebagaimana yang diarahkan oleh Lembaga;

- (e) mengesahkan bersama pengerusi salinan segala perkara yang bertulis di dalam buku Koperasi;
- (f) menyimpan dan menjaga dengan selamatnya mohor Koperasi; dan
- (g) menjalankan tugas lain yang ditentukan oleh Lembaga dari semasa ke semasa.

(2) Mana-mana tugas setiausaha boleh diamanahkan kepada pengurus atau pekerja tertakluk kepada persetujuan Lembaga.

Tugas bendahari

52. (1) Bendahari hendaklah menjalankan tugas seperti berikut:

- (a) mengendalikan segala wang, harta dan perniagaan Koperasi mengikut dasar yang ditetapkan oleh Lembaga;
- (b) menerima dan menjaga semua wang yang diterima oleh Koperasi dan membuat pembayaran mengikut arahan Lembaga;
- (c) menyimpan ke dalam bank atas nama Koperasi semua wang yang diterima dalam tempoh dua puluh empat jam daripada penerimaannya;
- (d) mengeluarkan resit, menyediakan baucar dan surat lain mengikut arahan Lembaga;
- (e) menyimpan di dalam Akaun Wang Runcit, wang sebanyak yang diluluskan oleh Lembaga untuk memenuhi perbelanjaan runcit dan perbelanjaan yang dibuat daripada akaun ini boleh diganti seberapa kerap yang perlu;
- (f) menyenggara dan menyimpan akaun Koperasi dengan sempurna dan kemaskini supaya dapat diperiksa pada bila-bila masa oleh pihak berkuasa yang berkenaan;
- (g) menyediakan akaun tahunan dan laporan tahunan Koperasi untuk dibentangkan di dalam mesyuarat Lembaga;
- (h) menyediakan belanjawan tahunan Koperasi bagi tahun kewangan yang berikutnya di dalam bentuk yang menunjukkan dengan jelas segala butiran pendapatan dan perbelanjaan untuk ditimbang oleh Lembaga sebelum dibentangkan di dalam mesyuarat agung tahunan; dan
- (i) menyediakan penyata pendapatan dan perbelanjaan Koperasi yang benar dengan secara dibutirkan satu persatu bagi sesuatu tempoh sebagaimana yang dikehendaki oleh Lembaga untuk dibandingkan dengan belanjawan bagi tempoh berkenaan yang telah diluluskan oleh mesyuarat agung.

(2) Mana-mana tugas bendahari boleh diamanahkan kepada pengurus atau pekerja tertakluk kepada persetujuan Lembaga.

Jawatankuasa Audit Dalam

53. Menurut subseksyen 42A(1) Akta, Jawatankuasa Audit Dalam Koperasi hendaklah mengandungi **tiga** orang terdiri daripada anggota yang dilantik oleh Lembaga menurut perenggan (h) Undang-undang Kecil 45.

Kelayakan menjadi Jawatankuasa Audit Dalam

54. Tiada seorang pun layak menjadi Jawatankuasa Audit Dalam atau kekal sebagai seorang Jawatankuasa Audit Dalam jika dia—

- (a) telah disabitkan atas suatu kesalahan di bawah Akta;
- (b) telah ditamatkan sebagai seorang pegawai sesuatu koperasi;
- (c) menjadi anggota Lembaga Koperasi ini;
- (d) mempunyai apa-apa hutang tertunggak yang melebihi enam bulan kepada mana-mana koperasi atau institusi kewangan yang berlesen; atau
- (e) menerima apa-apa pelantikan tetap yang bergaji di dalam Koperasi ini.

Tempoh memegang jawatan Jawatankuasa Audit Dalam

55. (1) Tempoh jawatan setiap anggota Jawatankuasa Audit Dalam ialah satu tahun dan boleh dilanjutkan oleh Lembaga pada setiap tahun.

(2) Apa-apa kekosongan di dalam Jawatankuasa Audit Dalam hendaklah diisi oleh Lembaga dalam masa tiga puluh hari dari tarikh kekosongan itu dengan melantik mana-mana anggota yang layak.

Penamatan Jawatankuasa Audit Dalam

56. Seseorang atau kesemua Jawatankuasa Audit Dalam boleh ditamatkan jawatannya oleh Lembaga jika dia—

- (a) gagal berfungsi menurut fasal (2) atau perenggan (b) dan (c) fasal (4) Undang-undang Kecil 57;
- (b) gagal memelihara kerahsiaan maklumat perniagaan dan anggota Koperasi;
- (c) menggunakan maklumat Koperasi untuk kepentingan peribadi; atau
- (d) melakukan perkara yang memudaratkan kepentingan Koperasi.

Kuasa dan kewajipan Jawatankuasa Audit Dalam

57. (1) Jawatankuasa Audit Dalam hendaklah mempunyai kuasa—

- (a) memeriksa segala rekod perakaunan dan rekod lain yang berhubungan secara langsung atau tidak langsung dengan Koperasi dan subsidiarinya, jika ada; dan
- (b) memanggil mana-mana orang yang dikehendakinya supaya mengemukakan atau menyerahkan apa-apa maklumat atau buku, akaun dan dokumen yang berkaitan,

bagi memastikan hal-ehwal dan perniagaan Koperasi dijalankan mengikut matlamat penubuhan, Akta, peraturan-peraturan, garis panduan, arahan, Undang-undang Kecil, mana-mana undang-undang bertulis lain, keputusan mesyuarat agung dan mesyuarat Lembaga.

(2) Jawatankuasa Audit Dalam hendaklah menjalankan tugas seperti berikut:

- (a) memastikan adanya kuasa dan kesahan bagi segala perbelanjaan;
- (b) memeriksa akaun Koperasi pada lat-lat masa yang tetap dan tidak boleh kurang daripada sekali dalam tempoh tiga bulan;
- (c) memberitahu Lembaga apa-apa ketakselarasan yang berlaku di dalam pengurusan Koperasi dengan serta-merta; dan
- (d) mengemukakan kepada Lembaga laporan mengenai pengurusan dan hal-ehwal Koperasi termasuk pelanggaran terhadap Akta, peraturan-peraturan atau Undang-undang Kecil.

(3) Jawatankuasa Audit Dalam boleh, tertakluk kepada kelulusan Lembaga, dibayar upah tetapi amaun upah itu tidak boleh melebihi jumlah wang ditetapkan oleh mesyuarat agung.

(4) Jawatankuasa Audit Dalam hendaklah—

- (a) melantik dalam kalangan mereka seorang ketua;
- (b) bermesyuarat tidak kurang daripada empat kali setahun; dan
- (c) mengemukakan laporan bertulis kepada Lembaga dan Suruhanjaya sekurang-kurangnya dua kali setahun.

RUANGAN INI SENGAJA DIBIARKAN KOSONG

BAHAGIAN VI HARTA DAN WANG KOPERASI

Wang dan kumpulan wang Koperasi

58. (1) Wang dan kumpulan wang Koperasi boleh mengandungi—
- (a) fi masuk dan syer anggota;
 - (b) simpanan khas daripada anggota;
 - (c) deposit daripada anggota;
 - (d) pinjaman daripada anggota dan bukan anggota;
 - (e) Kumpulan Wang Rizab Statutori;
 - (f) Akaun Rizab Modal;
 - (g) Kumpulan Wang Penebusan Syer;
 - (h) derma dan pemberian tertentu;
 - (i) baki keuntungan terkumpul; dan
 - (j) pelbagai kumpulan wang untuk kebajikan anggota dan masyarakat tertakluk kepada kelulusan mesyuarat agung.

(2) Kumpulan wang Koperasi selain daripada Kumpulan Wang Rizab Statutori boleh digunakan bagi melaksanakan aktiviti menurut fasal (1) Undang-undang Kecil 9.

(3) Bagi mengendalikan kumpulan wang yang diwujudkan di bawah perenggan (j) fasal (1), Lembaga hendaklah membuat aturan yang diluluskan oleh mesyuarat agung dan satu salinan aturan hendaklah dikemukakan kepada Suruhanjaya dalam tempoh tiga puluh hari selepas diluluskan oleh mesyuarat agung itu.

Modal syer

59. (1) Menurut perenggan 50(b) Akta, setiap anggota hendaklah melanggan **RM100.00 (Ringgit: Satu Ratus Sahaja)** syer sebagai sumbangan minimum yang hendaklah dijelaskan dalam tempoh yang dinyatakan menurut fasal (2). Syer minimum ini tidak boleh dikeluarkan kecuali selepas keanggotaan anggota itu tamat.

(2) Tempoh menjelaskan syer minimum menurut fasal (1) adalah sebagaimana berikut:

- (a) seseorang yang turut sama di dalam permohonan pendaftaran Koperasi ini atau yang telah menandatangani minit mesyuarat agung permulaan Koperasi hendaklah menjelaskan syernya

dalam tempoh tiga bulan dari tarikh perakuan pendaftaran diterima oleh Koperasi; dan

- (b) seseorang yang diterima menjadi anggota menurut Undang-undang Kecil 15 hendaklah menjelaskan syernya dalam tempoh tiga bulan dari tarikh penerimaannya sebagai anggota.

Pindahan syer

60. (1) Seseorang anggota boleh memindahkan syernya yang melebihi sumbangan minimum menurut fasal (1) Undang-undang Kecil 59 kepada anggota lain.

(2) Pindahan syer tersebut hanya akan berkuat kuasa setelah borang pemindahan ditandatangani oleh anggota yang lain itu dan didaftarkan oleh Koperasi, menurut peraturan 26 Peraturan.

(3) Syer seseorang anggota yang mati boleh dipindahkan kepada penama menurut fasal (2) Undang-undang Kecil 18.

(4) Pemindahan syer tersebut hendaklah dibuat dalam tempoh enam bulan selepas kematian anggota itu.

Penyelesaian modal syer

61. (1) Jika pemindahan syer seseorang anggota yang tamat keanggotaan oleh apa-apa sebab jua pun tidak dapat dibuat menurut Undang-undang Kecil 60, maka syernya yang diperihalkan di dalam Undang-undang Kecil itu boleh dikeluarkan tertakluk kepada fasal (2).

(2) Syer boleh ditebus dari Kumpulan Wang Penebusan Syer dan Kumpulan Wang Rizab Statutori tertakluk kepada Peraturan. Nilai tebusan syer ini hendaklah mengikut sebagaimana yang ditunjukkan di dalam akaun teraudit terakhir bagi Koperasi akan tetapi tidak boleh melebihi nilai asalnya.

(3) Tertakluk kepada fasal (4) Undang-undang Kecil 66, Koperasi boleh menggunakan Kumpulan Wang Rizab Statutori untuk membayar syer yang dikeluarkan oleh anggota tertakluk kepada syarat-syarat berikut:

- (a) Koperasi hendaklah mewujudkan dan memindahkan sekurang-kurangnya lima peratus daripada keuntungan bersih tahun semasa setiap tahun ke Kumpulan Wang Penebusan Syer. Sekiranya Kumpulan Wang Penebusan Syer telah mencapai lima puluh peratus daripada jumlah modal syer anggota, maka pindahan kepada Kumpulan Wang Penebusan Syer adalah

secara sukarela. Sekiranya Kumpulan Wang Rizab Statutori melebihi seratus peratus daripada jumlah modal syer pada setiap masa, maka syarat ini tidak terpakai;

- (b) Koperasi hendaklah terlebih dahulu menggunakan Kumpulan Wang Penebusan Syer untuk membayar balik syer anggota;
- (c) sekurang-kurangnya dua puluh lima peratus daripada Kumpulan Wang Rizab Statutori hendaklah diwakili oleh aset cair atau mudah cair yang selamat dan terjamin; dan
- (d) Koperasi hendaklah menghapuskan kerugian terkumpulnya terlebih dahulu.

Simpanan khas

62. Menurut perenggan 50(d) Akta, Koperasi boleh menerima simpanan khas daripada anggota tertakluk kepada terma dan syarat yang ditetapkan di dalam aturan dan wang ini boleh dikeluarkan dari semasa ke semasa.

Pinjaman dan deposit

63. (1) Tertakluk kepada subseksyen 50(1)(e) Akta dan peraturan-peraturan, Koperasi boleh menerima deposit atau meminjam wang daripada anggotanya dan dengan kelulusan Suruhanjaya, meminjam daripada bukan anggota Koperasi.

(1A) Koperasi boleh meminjam daripada mana-mana institusi kewangan yang berlesen atau koperasi yang ditentukan oleh Suruhanjaya menurut subseksyen 50(1)(ea) dan subseksyen 50(2) Akta.

(2) Pada setiap mesyuarat agung tahunan, Koperasi hendaklah—

- (a) memberitahu anggotanya mengenai deposit atau pinjaman yang diterima; dan
- (b) menetapkan had maksimum keterhutangan termasuk yang sedia ada.

Keuntungan modal

64. (1) Menurut subseksyen 55(1) Akta, semua keuntungan modal yang diperolehi daripada—

- (a) penjualan tanah atau bangunan, atau kedua-duanya sebagai aset tetap; dan
- (b) penilaian semula tanah atau bangunan atau kedua-duanya, sebagai aset tetap, dengan kelulusan Suruhanjaya.

hendaklah dikreditkan ke Akaun Rizab Modal.

(2) Keuntungan modal menurut perenggan (a) fasal (1) boleh, jika diluluskan oleh mesyuarat agung, digunakan bagi semua atau mana-mana maksud yang berikut:

- (a) penerbitan syer bonus;
- (b) penghapusan kira kerugian terkumpul;
- (c) penghapusan kira kerugian modal; dan
- (d) pewujudan suatu Kumpulan Wang Penebusan Syer Bonus.

(3) Syer bonus seseorang anggota yang diterbitkan daripada keuntungan modal menurut perenggan (b) fasal (1) boleh dengan kelulusan Lembaga—

- (a) dipindahkan kepada anggota lain Koperasi ini; atau
- (b) dikeluarkan di dalam hal anggota yang mati.

(4) Pengeluaran menurut perenggan (b) fasal (3) dibayar daripada Kumpulan Wang Penebusan Syer Bonus Koperasi.

Penerbitan syer bonus

65. (1) Menurut peruntukan Akta, Koperasi boleh menerbitkan syer bonus daripada tiga sumber iaitu:

- (a) Akaun Rizab Modal hasil daripada keuntungan jualan aset tetap mengikut perenggan 55(2)(a) Akta;
- (b) Akaun Rizab Modal hasil daripada penilaian semula aset tetap tanah dan bangunan dengan kelulusan Suruhanjaya mengikut subseksyen 55(4) Akta; dan
- (c) Kumpulan Wang Rizab Statutori menurut perenggan 57(1B)(b) Akta dengan kelulusan Suruhanjaya.

(2) Syer bonus yang diterbitkan di bawah fasal (1) adalah tertakluk kepada Peraturan dan garis panduan penerbitan syer bonus yang disediakan oleh Suruhanjaya.

(3) Koperasi boleh menggunakan Kumpulan Wang Rizab Statutori untuk menerbitkan syer bonus kepada anggotanya tertakluk kepada syarat-syarat berikut:

- (a) Kumpulan Wang Rizab Statutori hendaklah melebihi tujuh puluh lima peratus daripada jumlah modal syer pada tarikh permohonan dikemukakan kepada Suruhanjaya;
- (b) Koperasi hendaklah memastikan seratus peratus Kumpulan Wang Rizab Statutorinya adalah di dalam bentuk aset cair atau mudah cair yang selamat dan terjamin;